

der skulde paa en Gang bevilge meget store Beløb for en længere Narrætte, ikke vilde smage Bevilingsmyndigheden og vilde blive betragtet som en Art Normalbudget, som man vilde vægre sig ved at gaa ind paa, og jeg tror heller ikke, at det paa nogen Maade behøves; thi man er vist i den Forstand i Forstaaelse med hinanden, at hvad der kan gavne vort Fædreland, uden at være overspændende for vore Kræfter, vil man i enhver Henseende søge at mødes i, naar vi overhovedet kunne mødes, og der kan være nogen Forstaaelse. Min Opfattelse af dette Forflag er altsaa den, at der maa i Forbindelse dermed tages under Overveelse, hvorledes vore flydende Forter, vore Skibe, skulle være, og at det vil falde af sig selv i den Egenstaaelse ialtsald, i hvilket Forflaget her fremtræder, dersom Bevillingsmyndigheden vil hørde, at vi ikke skulle gaa over til større Skibe end saadanne, der kunne søge Beskyttelse længere tilbage i vore Farvande paa mere grundet Vand, end man kan antage, at Fjenden vil forfølge paa, og at dette Spørgsmaal om Bygningen af Skibe maa behandles i Forbindelse dermed, og først ligesom maa afgjøres mellem Bevillingsmyndigheden og Regjeringen. Det er muligt, at det er det heldigste Sted at vælge; men desuagtet kan det dog have saadanne Betænkkeligheder at anlægge Flaadestationer der, at vi, førend vi skulle offre saa betydelige Beløb derpaa, maa have andre Oplysninger end dem, vi nu have; men i den Henseende kan man jo komme til den Klarhed, som dels her kan gives og dels kan ventes ved den fortsatte Behandling.

**Tuzen:** Spørgsmaalet om Befæstningsvæsenet er i de sidste tre Dages Forhandlinger blevet saa udførlig behandlet, at jeg ikke havde troet, at denne mindre Sag vilde blive gjort til Gjenstand for nogen særlig Behandling, men da den ærede Formand har sat den ene paa Dagsordenen idag, og et Par andre ærede Medlemmer allerede have udtalt sig, finder jeg dog at burde ledtage den med nogle Ord, saa meget mere som det forekom mig, at der i det Forebrag, som vi hørte af det ærede Medlem for Velle Amts 2den Valgkreds (Berg), er en Misforstaaelse tilstede. Jeg anser det for en god og rigtig Tanke, at der anlægges en befæstet Gavn nebe ved Store Belt, men jeg skal strax gjøre opmærksom paa, at naar man fra Marinens Side finder dette fornødent, ligger det ingenlunde i Udviklingen af Pantserstibene, det ligger ingenlunde i Udviklingen af Flaadens Materiels Befæstning, men det ligger i ganske andre Forhold. Det ligger deri, at medens vi i de Krige, vi have ført siden Aarhundredets Begyndelse, i de to sidste Krige, vi have ført, med Flaaden have kunnet gaa aggressivt til Værks, maa vi nu stille os paa Defensiven. Det ligger ikke deri, at vi skulle søge Beskyttelse for en bestemt Art Skibe, men det ligger deri, at vi i en kommende Krig, saaledes som vi maa tænke

os den komme, maa indtage en mere tilbagetrukken, mere reserveret, mere defensiv Stilling. Om den Station, som er paatænkt ved Store Belt, ligger paa det rigtige Sted, om der er et andet Sted, som med Hensyn til Beliggenhed og de lokale Forhold bedre egner sig til Station, er et Spørgsmaal, som kun kan komme under Overveelse i et Udvalg, hvor man kan forhandle direkte med den ærede Minister. Om den Station, som er paatænkt ved Aggersøsfund, er af en saadan Befæstning, at den er saa langt tilbagetrukken, at den ikke udsættes for Angreb fra Søfiden, saa at man med forholdsvis svage Værker kan være istand til at beskytte den, og om der fra Landsfiden ligeledes vil kunne tilveiebringes en Beskyttelse, er heller ikke et Spørgsmaal, vi kunne drøfte for Diebliffet, thi det fremgaar heller ikke af Motiverne; det maa vi ligeledes se af de Planer, som vedkommende dette Spørgsmaal forelægges os; men der er en Feiltagelse, jeg tror, man her gjør sig skyldig i. Naar det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen) har sammenlignet den Station, man paatænker, med en Skede, og sagde, at det nyttede ikke, man havde Skeden, naar man ikke havde Dolken, og den ærede Minister paa en Maade har sluttet sig til samme Udtalelse, ligger det ikke i Spørgsmaalet om Pantserstibet, men det ligger i, om vi i det Hele taget ville udvikle vor Flaade, thi det er sikkert, at dersom vi ville standse med dennes Udvikling, dersom vi ikke ville udvikle den paa en tilsvarende til vore Coner svarende Maade, dersom vi ville indskrænke vort Sforsvar til Kanonbaade, som navnlig skulde bruges til Forsvar af Kjøbenhavn, altsaa kun have en Flaade, som skulde være til Støtte for Søbefæstningen om Kjøbenhavn, da er det fuldkomment rigtig, da bliver en Station ved Aggersøsfund overflødig; men ville vi saavist udvikle vort Forsvar, som jeg tror maa være vor Mening, i det Mindste til, at vore Skibe kunne gaa i Belterne og de nærmeste Farvande omkring vore Der, saa vil det, selv om vi komme til Lovloshystemet eller et System af smaa Baade, som kunne gaa i vore Farvande Sønden om Sjælland, dog være til stort Gavn for Flaaden, at den i Store Belt har et Sted at trække sig ind i. Jeg ser det altsaa slet ikke i Forbindelse med Spørgsmaalet om Pantserstibet, men med Flaadens Udvikling i det Hele. Jeg haaber, at den ærede Minister, som nu har sat sin Portefeuille ind ligeoverfor Spørgsmaalet om Pantserstibet, vil faae dette Pantserstib, jeg venter, han vil faae det. Den ærede Marineminister maa have en Formodning om, at der er passeret Et eller Andet i Thinget eller et af Udvalgene, som gjør det tvivlsomt, hvorvidt dette Pantserstib vil blive bevilget i Aar eller ei, og jeg antager, at noget Saadant maa være passeret, siden den ærede Minister allerede nu har fundet sig foranlediget til at fremstille sin Stilling ligeoverfor Spørgsmaalet saa bestemt. Men jeg vil